

K r a j s k ý s o u d v M. zamítl návrh žalobce, by směnečnému platebnímu příkazu byla přiznána vykonatelnost. R e k u r s n í s o u d odmítl žalobcův rekurs. D ů v o d y: Napadené usnesení bylo učiněno předsedou senátu a může mu ve smyslu § 516 c. ř. s. odporováno býti rekurem, jestliže dříve u sborového soudu byla navržena jeho změna. Ježto změna navržena nebyla, jeví se stížnost nepřipustnou a bylo ji odmítnouti.

N e j v y š š í s o u d změnil napadené usnesení v ten rozum, že se žalobcův rekurs postupuje krajskému soudu v M. podle § 516 c. ř. s.

D ů v o d y:

Z vyhotovení napadeného usnesení krajského soudu v M. nijak nevyplývá, že bylo učiněno předsedou senátu, stěžovatel neměl tedy příčiny, by navrhl u sborového soudu jeho změnu podle § 516 c. ř. s. a bylo proto věcí rekursního soudu, by především postoupil rekurs sborovému soudu první stolice k příslušnému jednání podle uvedeného místa zákona (srovn. rozh. Gl. U. 3732).

Čís. 13784.

Výkaz ošetřovného vydaný ředitelstvím zemského ústavu pro choromyslné není rozhodnutím, pokud se týče opatřením správního úřadu ve smyslu čl. VI. zákona ze dne 8. července 1930, čís. 130 sb. z. a n., a nelze jej vykonati soudní exekucí.

(Rozh. ze dne 21. září 1934, R I 778/34.)

K návrhu Českého zemského fondu povolil s o u d p r v é s t o l i c e na základě výkazu ošetřovného zemského ústavu pro choromyslné exekuci k vydobytí peněžité pohledávky (léčebného). R e k u r s n í s o u d exekuční návrh zamítl. D ů v o d y: Jde o řešení otázky, zda k vydobytí léčebného pro léčebný ústav, náležející zemi, lze žádati na podkladě výkazu dlužného ošetřovného, vystaveného tímto úřadem a zemským úřadem potvrzeného, o soudní exekuci. Bývalý nejvyšší soud ve Vídni vyslovil v plenissimárním rozhodnutí ze dne 5. března 1912, Präs. 577/11, kn. jud. čís. 197 přípustnost soudní exekuce. Buduje své rozhodnutí v podstatě na ustanovení § 3 cís. nař. ze dne 20. dubna 1854 čís. 96 ř. zák., podle něhož lze léčebné a ostatní sanitní příspěvky třeba po marné upomínce vymáhati exekučními prostředky přípustnými pro přímé daně. Vzhledem k předpisům čl. III. uvoz. zákona k ex. řádu a § 1 čís. 13 ex. ř. prohlásil tudíž nejvyšší soud, že soudní exekuce jest přípustná v jmenovaných případech na podkladě právoplatného zemským úřadem potvrzeného výkazu ošetřovného. Ono cís. nař. ze dne 20. dubna 1854 čís. 96 ř. zák. bylo však zbaveno účinnosti § 135, odst. (2) vlád. nař. ze dne 13. ledna 1928 čís. 8 sb. z. a n. Od té doby jest tedy použití k výkonu rozhodnutí a opatření správních úřadů a orgánů §§ 90 a násl. vl. nař. ze dne 13. ledna 1928, čís. 8 sb. z. a n. Podle toho vykonávají se vykonatelná rozhodnutí úřadů, jmenovaných v § 1 nař., exekucí politickou nebo soudní (§ 90, odst. (1)). Vykonatelná rozhodnutí, opatření,

nálezy, usnesení, platební rozkazy a výkazy o nedoplatcích jiných úřadů a orgánů se vykonávají exekucí politickou, je-li tato exekuce prohlášena zvláštními předpisy za přípustnou (§ 90, odst. (2)). Protože výkaz ošetřovného, o který jde, nebyl vydán žádným z úřadů, jmenovaných v § 1 cit. nař., ale nemá ani ráz rozhodnutí, nepřichází v úvahu § 90 odst. (1), ale jen odst. (2) téhož paragrafu. Není tedy onen výkaz ošetřovného exekucním titulem § 1 čís. 12 ex. ř. a soudní exekuce není přípustna. Výkaz ošetřovného není však ani exekucním titulem podle § 1 čís. 10 ex. ř., protože nejde o nároky soukromoprávní, nýbrž o dávky veřejnoprávní povahy (viz plenissimární rozhodnutí ze dne 5. března 1912, Präs. 577/11, kn. jud. 197). Že nemůže přijíti v úvahu ani ustanovení § 1 čís. 13 ex. ř., vyplývá z toho, že cís. nař. ze dne 20. dubna 1854, čís. 96 ř. zák., které postavilo léčebné vzhledem k exekuci na roveň daním, bylo, jak uvedeno, zbaveno účinnosti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Stěžovatelka vytýká rekursnímu soudu, jehož právní posouzení uznává jinak za správné, že nechal úplně nepovšimnuto ustanovení čl. VI. zák. čís. 130/1930 sb. z. a n., které výslovně připouští soudní exekuci k vykonání pravoplatných rozhodnutí a opatření státních úřadů správních, jimiž se ukládá peněžité plnění, i tenkrát, když soudní exekuce není zvláštním zákonným předpisem připuštěna. Než výkaz ošetřovného vydaný ředitelstvím zemského ústavu pro choromyslné nelze uznati za rozhodnutí, pokud se týče opatření ve smyslu čl. VI. zák. čís. 130/1930 sb. z. a n. Organizačním zákonem ze dne 29. února 1920 čís. 126 sb. z. a n. v doslovu zákona ze dne 14. července 1927 čís. 125 sb. z. a n. nebyla úplně vyloučena samospráva zemí. I když byla spojena tělesa státní a zemské správy v jeden organický celek, byla přece každé správě ponechána její samostatná existence. Poměr mezi oběma správami má býti podle úmyslu zákonodárce takový, že obě budou sice zastoupeny v zemském a okresním úřadě, ale zastupitelstvo zemské a okresní nebude zemskému a okresnímu úřadu podřaděno, nýbrž koordinováno. Zařízení, podniky, ústavy, silnice a j., pokud jsou majetkem samosprávy, má tato nadále spravovati a též nově zřizovati. Důsledkem toho přináležejí poměry služební a platové, jakož i jmenování zaměstnanců zemských a okresních zařízení, podniků a ústavů zemskému zastupitelstvu a výboru a nikoliv státnímu úřadu (viz zprávu ústavně-právního výboru senátu k vládnímu návrhu zákona o organizaci politické správy). Tento úmysl zákonodárcův došel výrazu zejména v předpisech §§ 30 a 53 org. zákona. K ústavům, které jsou podle těchto předpisů včleněny do správního organismu právnické osoby země jest proto čítati též zemské ústavy pro choromyslné, které podléhají zejména i co do systemisování potřebných míst zaměstnanců na náklad země a co do úpravy služebních a platebních poměrů těchto zaměstnanců, řízení zákonných orgánů země, jimiž jsou zemské zastupitelstvo, zemský výbor po případě zemská komise (§ 28). Z těchto předpisů vysvítá, že ředitelství ústavu pro choromyslné v K. není státním správním úřadem ve smyslu čl. VI. zákona čís. 130/1930 sb. z. a n., takže výkazy ošetřovného tímto ředitelstvím vydané již z tohoto důvodu nelze soudní exekucí

vykonati. Na tomto stavu nic nemění ani potvrzení pravomoci a vykonatelnosti zemským úřadem v Praze pro nedostatek výslovného zákonného předpisu.

Čís. 13785.

Přípustnost pořadu práva, domáháno-li se dodržení smíru uzavřeného při vodoprávním komisionálním řízení.

(Rozh. ze dne 21. září 1934, R I 835/34.)

Žalobce domáhal se na žalovaném dodržení smíru, jenž byl ujednán při komisionálním řízení okresního úřadu v R. v Čechách. Námitce nepřipustnosti pořadu práva soud první stolice vyhověl a žalobu odmítl. Důvody: Ze spisů okresního úřadu v R. zjistil soud, že k žádosti žalující strany provedeno bylo okresním úřadem v R. dne 4. ledna 1930 komisionální šetření, při němž došlo ke smíru stran. Tímto smírem jest soud vázán, neboť soudu nepřisluší přezkoumání nálezu správního úřadu po stránce materiální, nýbrž jen po stránce formální (sb. n. s. čís. 2198). Ve smyslu §§ 90 a 66 vl. nař. ze dne 13. ledna 1928 čís. 8 sb. z. a n. (o řízení ve věcech náležejících do působnosti politických úřadů) a čl. 12 zák. ze dne 29. února 1920 čís. 126 sb. z. a n. v doslovu zákona ze dne 14. července 1927 čís. 125 sb. z. a n. jde o smír, který jest vykonatelný a podle kterého lze žádati o politickou exekuci. Ve smyslu § 1 j. n. jest proto příslušnost soudu vyloučena. Avšak sdělením okresního úřadu v R. ze dne 19. října 1933 bylo také zjištěno, že okresní úřad rozhodl jako úřad vodoprávní, že tudíž sporná věc jest věcí vodního práva. Jest i proto ve smyslu § 75 zák. ze dne 28. srpna 1870 čís. 71 z. zák. pro Čechy přípustnost pořadu práva vyloučena. Rekursní soud zamítl námitku nepřipustnosti pořadu práva. Důvody: Nejde o nález správního úřadu, nýbrž o smír, o dohodu, kterou strany sporné otázky mezi sebou odklidily. Nebyla tedy jejich věc sporná odklizená nálezem, rozhodnutím okresního úřadu, nýbrž smírem za přítomnosti tohoto úřadu, a tento smír nelze považovati za nález administrativní, nýbrž jen za smlouvu podle § 1380 obč. zák., mající charakter soukromoprávní, i když se strany dohodly ve věci, týkající se jinak i práva vodního. Naopak ze spisů jest patrné, že okresní úřad v R. vydal výměr, jímž žalobce poukázal s jeho domnělými nároky ze smíru na pořad práva.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Názor dovolacího rekursu, že v souzené rozepři jest vyloučen pořad práva, není správný. Podle § 75 vodního zákona pro Čechy ze dne 28. srpna 1870 čís. 71 zemského zákona náležejí v obor působnosti správních úřadů jen ony záležitosti, jež týkají se užívání a svádění vod nebo bránění vodě podle tohoto zákona. Nejde-li však o obmezení, která vodní zákon v § 11 ukládá vlastníkům pozemků, nýbrž o poměr, jenž buď soukromou disposicí zúčastněných stran aneb vydržením služebnosti byl odchýlně od úpravy zákonem stanovené vytvořen, jsou příslušné k rozhodování sporu z tohoto poměru podle § 1 j. n. řádné soudy (srov. rozh. čís. 1865, 4517 sb. n. s.). V souzené rozepři žaluje